GARILLA
18
Larunbata

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA
Bilbao'kua ... ... 9,00 iřko. iru ille[...]
Bilbao'atazkua ... 11,25 " "
Idazki-itunmena ... 62,00 " urte[...]
Atzeřijetakuak ... 112,50 " "

Beldayen itunduba

Bilbao, 1936

XXIV urtia || Idazkolea 'ta Banakolea: Correo, 17,1.° || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 7.351 zenbakija

Araudija gañian, larritu gatian

Geruari begira

Egun batian Bilbao'n azaldu zan maketo lodikote motz bat; ba'dira Buda 'ren antza dula esaten dutenak. Gizon orixe ez'ta ulertereza gaur aldesten dunaren aurka azaltzen zitzaigun atzo; onenian biyar ere ala azalduko zaigu. Ez'ta aritzekua: ori bera gertatzen zayete beren buruba elburutzat artzen duten guztiyeri.

Gizon potoko ori e'tzait jateko ona iruditzen, baña iñoiz gauza egokiyak esaten ditunik ezin ukatu. Egun gutxi dirala "El Día,,'n irakuri nitubanak bezela.

Artikulu aura ez'taukat auřian, baña gutxi gora-bera auxe ziyon: Eusko -Araudiya Euzkadi'rentzat onurakoŕa izatekotan, zerga edo petxak España'k ezartzen dizkigunen antzekuak ez'tutela biařko.

Esan dun gizona bezin borobila deritzait egi au.

Alde batetik danentzat lanik ez'tagola, bestetik alogerak txikiyegiyak dirala, nora jo ez'takigula gabiltz.

Oraingo bidetik jařaitzekotan, beti ořela ibiliko gera. Alogera aundiyaguak ordain-erazi ezkero, jabiak galdu egiten dutela, ta lana gutxitu. Geyagorentzat lana sortzekotan lanaren sariya, alogera, txikitu egin biař omen da. ¿Ta gero? Alogerak gutxitu ezkero (bakoitzak gutxiyago irabazten dulako edo lan gutxi izanik gutxik irabazten dutelako) erostun gutxiyago, beraz lan gutxiyago, ta geruago ta okeřago.

¿Zer egin? ¿"Ceda,,'kuak ziyoten bezela "diruba dagon tokitik atera"? Alde batetik lapuřeta biziya litzake, bestetik e'luke urte-erdi bateko goserik kenduko. Gizon bat lendik auřeratutako lanarekin bizi liteke, "baña gizadiya ez". Gizadiyak eguneroko lana biař du.

* * *

—Baña lanak eta alogerak zer-ikusirik ba'al'ditek, bada, len aitatu dekan zerga edo petxen gai ořekin?

—Bai, irakuřle, ta askok uste duten baño geyago.

Asi zatez ola edo fabrika bat jartzekotan. Lendabizi baimena eskatu biařko dezu. Gero luřa erosi, oso garesti.

—Baña, gizona! Luř onek ez'tu eskatzen didazunaren erdirik baliyo—esango diyozu luřaren jabiari.

—Ez, oraindik ez; baña emendik amař edo amabi urtera onenian geyago ere bai—erantzungo dizu.

—Ta bitartian zertako dezu nik artzen ez'pa'dizut?

—Ez ta ezertarako ere, baña gordetzia e'tzait ezer kostatzen, eta itxoegingo det, eskatu dizudana edo geyago ematen didaten arte.

Luřa erosi ondoren, tresna ta makinak ekaři biař, Ingelandeři'tik edo Doitxeři'tik edo...; orain muga-muga (arancel) ordaindu biařko dezu.

Jaři dezu zure ola. Orain zenbat eta lan geyago egin, ainbat eta zerga aundiyagua ordaindu biařko dezu.

Jakiña, gero zuk egiten dituzunak askoz garestiyago saldu biař.

—Baña, Lateřiyak biař ditubanak batetik edo bestetik atera biařko ditu. Zer ajola da, beraz, diru ori ateratzeko era bat edo bestia erabili? Petxak kaltegařiyak izan edo ez izan, biařekuak dira, ta ez'tago kentzerik.—erantzungo dit baterenbatek.

Itxuraz ala dirudi, baña begira: Egipto'n Mohamed Ali'k zerga bat jaři zuban. Bere ustez zuzena zan: palmera-jabiak palmera bakoitzarengatik urtian ořenbesteko bat ordaintzekua; beraz zenbat eta aberatsago izan, ainbat geyago kentzen zitzayon. Zer gertatu zan? Palmera guztiyak ipurditik ebakitzen asi zirala beren jabiak; jabientzat kalte, ta Lateřiyak petxa-dirurik ezin artu.

Mohamed Ali'k au ikusitakuan, zerga ori kendu ta beste bat jaři zuban: luř-jabiak zituzten luřen neuřiz ordaintzekua. Orainguan luř guztiyak palmeraz bete ziran, luřari onura geyago ateratzeko.

Gertaera onetan ikusi liteke "lanari ta lanak emandakoeri" petxak ipintzia (orain egiten dana) kaltegařiya dala, ta "luřari" ezartzia beriz, onurakoŕa, lana sortuerazten dulako.

BASATI.

Uařa.—Emen esaten ditudanen eřudun ni bakařik naiz; astakeriyak esaten ba'ditut, ez'tezayola iñork EUZKADI'ri eřurik ezaři, ni bakařik izango naiz ta.—B.

Asmo txalogarri bat

Idazleak, idazleak eta idazleak...

Idazleak! Euzko-abertzaleen artean garantzi aundirik ez dautsegu emoten idazleai. Are gitxiago, bařiz, euzkel-idazleai. Ořatiño, ařigaña da idazle on baten jumeak bařuan daukan indařa. Gaurko egunean, batezbe, esan geinke, egunkarien eta aldizkarien eta liburuen bitartez, eurek zuzentzen dabela gizadiaren ibilia.

Aundia da, benetan, idazlearen indařa. Batzuetan iřika ta ziztaka eta beste batzuetan sutsu, idazlearen izkiluak ez dau egundo utsegiten. Goiz edo berandu, irakurlearen iritziak, idazlearen gogotik urten diranak izango dira. Gizarteak berak be, jira ta bira, idazlerik ospatsuenak erakutsi dautsoen bidea artuko dau. Maiatzaldean lur legořak lanbro gozoa txukatzen daun legetxe bereganatuko dauz irakurleak, ustegabe, idazlearen gogaiak.

Beraz, neuřibakoa da idazle on batek bere lumaren sabelean darabilan aala. Idazlerik ospatsuenak zabaldu eutsoen bidea Lenin'eri Eřusi'ko agindaritzara. Tolstoi, Dostoieusky, Gorki... Aren aurrelariak izan ziran idazle oneik.

Norbaitek esan dau España'ko erkala be egunkarietako idazleak eta irakasleak erakaři ebela. Ukatu ezin leikeana da "intelectual,,'en lana izan zala erkalaren sorkundea. Onelako adibideak eunka atera geinkez.

Gure artean, ořatiño, gařantzirik ez dautsegu emoten idazleai. Ez dogu ezagutzen, nunbait, norañoko indařa daun sabelean idazkortz egoki batek. Euzkadi'ren gogoa berbiztuteko be, idazkortzak laingo lantresnarik ezin geinke aurkitu. Norbaitzuk uste dabe euzkerea jakintsuak gaizkatuko dabela. Alan dirudi, beintzat, aintziñako gauza zaařak azpikoaz gaiz aztertzeko lanetan ainbeste langile kezkati ikusten doguzanean. Aldizkari batzuk irakuři ezkero, nik oartu dodana auxe berbera oartuko dozue. Eliztiaretzazko gaiak euřez darabillezařa; euzkeraz idatzitako gauza jakingaři ta irakurgařirik oso gitxi. Biozmingařia da, benetan orixe.

Gure izkuntzaren etorkuntza, idazleen eskuetan dago. Ez dabe jakintsuak gaizkatuko euzkerea; ez dabe eliztilariak berbiztuko Euzkadi'ren gogo bereizia. Idazleak eta olerkariak baño. Euzkerea dan lako bitxi edeřa alde guztietatik sabel-uřatu ta aztertzeak ez gauz uřunera eroango, gero bitxi ori kutxatxo batean sartuta eukiten ba'dogu.

Gaurko egunean, gure eřiaren irakurzaletasuna zirikatu ta ziztatu nai ba'dogu, lenen-lenengoz idazle egokiak eta ikasiak ugaritu bear doguz. Idazleak erabařituko dabe gure eřiaren bizitza osoa; idazleak berbiztuko dabe abendaren gogoa; idazleak gaizkatuko dabe euzkerea. Ořetarako, eřiaren biotza ukututeko eran erabili bear da luma; eřiaren jakingurea zirikatu leikean gaiak aukeratu bear dauz idazleak; erdelderitik datorkun erdel-uriolari be nork eutsi idazleak eutsiten ez-pa'dautso?

Abertzale guztiak darabilgu biotzean abeřiarenganako maitasuna. Ezin ukatu giñeio iñori maitasun ori. Baña gaurko egunean abertzaletasunak eskuartean darabilan eginbeařik lařienari bear dan gařantzirik emoten ez dautsogula deritxot. Euzkerea ta euzkerea! Gure izkuntza atzeraka ba'doa eta bear daun berotasunik aurkitzen ezpa'dau, euzko-abertzaleak bear dan laguntzarik emoten ez dautsoelako da.

Abertzale askok ez dakie zein bidetara jo euzkerearen aldez lan egiteko; eurek ez dira idazle, ez dira olerkari... Zelan laguntzarik emon euzkereari. Irakuři begie, beintzat; lagundu begioe, beintzat, euzkereari ařik eta indařik aundiena emon naiz alegiñak egiten dabiltzan langileai. Oraintxe bertan datorkio abertzaleari bere abertzaletasuna ta euzkerearenganako maitasuna erakusteko zioa.

Asmo aintzagařia ta txalogařia sortu yako, benetan, gure "Lauaxeta,,'ri. Euzkel-idazleentzako laguntza bilatzeko, Euzko-Idazti-Aldez'ko asmoa agertu dausku. Idazle askok idatzita daukezan idazlanak, olerkiak eta irakurgaiak iraři ta argitaratzeko laguntza eskatu dautse "Lauaxeta,,'k abertzaleai. Nork ukatu leio laguntza ori? Abertzale diranetatik, beintzat iñork be ez. Beraz, betebeař eřaza da. Auřerantzean, euzkeraz idatzitako idazti asko argitaratu gura dabez. Ořetarako, ez dautse abertzaleai gauza aundirik eskatzen.

Argitaratzen diran idaztietako bat erosi dagiela. Laguntza ořegaz, ainbat eta ainbat euzkel-idazti edeř argitaratu leitekez.

Gaurko egunean euzkel-idazleak eragozpen asko ta aundiak aurkitzen dauz bere bidean. Ez da idazlearentzako eragozpenik okeřena irakurlerik eza. Gaurko egunean irakurleak ba-dagoz. Edozein idaztitik zazpireun edo mila ieki saltzeko, ez dau beste munduko alegiñik egin beařik idazleak gaur. Ba dauz, ordea, arerio okeřagoak. Baroja ospatsuak iñoan bein, idazlearen areriorik amořatuenak idazti - saltzaleak dirala. Au irakuři genduan garaian ez genduan sinestu Baroja'k iñoana. Itz gogořak ziran jaulki ebazanak. Baña a guztia egia zala ikusteko, zio bikaña izan dogu geroago. Irarleari bere lanaren saria gizon zintzoari dagokionez, ordaindu ondoren, sakeletik atera genduzan laurlekoak bertaratzeko naigabe zořotzak jasan beař izan doguz. Eta oindiño be ba dabiltz oř emen egundo sakeleratuko ez doguzan laurlekoak. Beraz idazti bat egiteko nekeak eta lanak sorbaldaratu ondoren, gero sakeletik laurleko mordoak be atera beař dauz idazleak; liburu-saltzaleen lotsabakokeria be jasan bear dau euzkel-idazleak.

Eragozpen ořeik guztiak kenduta, idazleai laguntzeko datoř Euzko-Idazti-Aldez. Abeřtzale guztiak lagundu beař dautsoe asmo edeř ořeri.

BAŘENSORO.

Gayak

EUZKELDUN-BATZOKIJA

Bilbao'n, Sabin Irakaslia'ren aldijan lenengo Batzokija irasi zanetik ona, 42 urte igazi dira.

Lenengo Batzokija irasi, ta lenengoz euzko-ikuřiña axeratu zala be, bai, Euzkeldun-Batzokija asi ta euzko-ikuřiña lenengo aldiz axeratutia be, egun baten egin ixan ziran-eta.

Sabin Irakaslia ixan zan irasle, bata lendakari ta ikuřin asmatzale be.

Euzkadi'ren lenengo Batzokija'ren askundera eldu, bertako bazkide egin eta lenengoz axeratu ixan zan ikuřinpian euzko-itxařkundia abestu ixan eben abeřtzaliak gauř be bixi dira, ta orduban nabatu ixan eben abeřtzaletasuna ezertxu be galdu barik bixi be.

Eta lenengo egunian bijotzetaratu ixan eben abeři-suba geruago ta gařtsubago nabaitzen dabela erakusteko, ordutik gauř-ařteko urteuřen gustijak ospatu ixan dabez. Beraz, aurtengua be ospatuko dabe.

Eta ospe aundiz ospatuteko, ondiño bixirik aurkitzen diran bazkide gustijak leku baten batutia jangorik eztago.

Bazkide zař ořeik, bařiz, batzuk emen eta beste batzuk an eta bestian sakabanatuta aurkitzen dira. Banan-duta aurkitzen dan artaldia leku batera batzeko bařiz, artzain-dei zolija axeratu biař da.

Leřo oneik ořetarakoxe dira, ba: datořen igandian, bijař goiz eta ařatsalde egingo diran jaupa ta Sukařieta'rako juan-etořijetan alde ixan gura dabenai euren ixen-abixenak emoten etoři datezela esateko.

Ona emen bijařko egitaraba:

Goxeko bederatziretan, Bilbao'ko Bingen deunaren eřtxadonan, orañařte il ixan diran bazkidien gogo-aldezko jaupea.

Amařetan, gurdubil baten urtengo dira, ta Gernika'ko Batzař-Etxia ta Zugatza ikeřtuten juango dira.

Ikeřtalditxu ori egin-ostian, bařiz, Sukařieta'rantz igituko dira; Irakaslia 'ren ilobija ikeřtuko dabe, ta aren gogo-aldez otoi-egin.

Eta ondoren, Sukařieta'ko Batzokija'n, oturuntzea egingo dabe.

Oturuntzea egiteko, baña, lenengo gertau egin biař ixaten da. Eta gertetako bařiz, zenbat maikide ixango diran jakin biař, jakijak neuřtuteko maikidiak zenbatutia biařekua dalako.

Beraz, juateko asmua daukazubenok, gauř berton igitu biař zare, ta Sabin-Etxian edo Centro Vasco'n, erosuen yatzuben lekuban zeuben ixen-abixenak emon.

¿Uleřtu ete-dauskuzube?

TXORI-EŘI'RA

Txori-Eři'rako eguna be bijař da.

Derio'n euzko-jayak ixango dira, ta abeřtzale askotxuren ustia ei-dauke.

Muskets'era juan ziranen zenbakija goitxutik ikusten dabe ikusi be, ta zenbaki aren betik geratzerik onenian eztabe gurako.

Agertu ixan daben egitaraba notiñak landaratuteko lakoxia da ixan.

Goiz-eresi alayakaz agurtuko gatubez; jaupa nausi ta eleizkixun edeřakaz gogo-sendotu; ezpata-dantzarijen dantza ariñakaz gastetu, izlari trebien abeřtzale itzakaz abeři-jakiz alikatu, ta bertsolarijen ziri-bertzuakaz alatu ta bařeka imiñi.

Eta azkenez, dantza-gura diranentzat, euzko-eřomerija ixango da. Egitarabak eztauka atxakijarik.

IÑAKI DEUNA

Bizkai-Gipuzkoa'en Zaindarija dan Iñaki Deuna'ren jaya be, ganian dogu. Jai au, bařiz, beste jai gustijen ganetikua da, urtian baño urtian ospe aundijaguaz ospatu oi-dana.

Eta aurten ospatuko danak be eztauka antz txařik jai-gertakixunak ondo be ondo duazala, egunoroko oikuntza-ikasketak diñoskube-ta.

Abeřija egingo ba-da, egin, dantzakañoko gustija ikasi biař da, ba, bata iřintzi egitia bera be.

Abeřijari bere ixakera berezija emon biař yako. Beraz, Euzkadi'ri be bai.

IBON.

ERRIJETATIK

BEŘMEO

ARANTZAZU'RA. — Eguna ganian datoř gure Arantzazu zaliak Neskutz oneri eskiñita daukotsoen atxuřdin oroigařija eruateko. Ez berandu ibili bidazti onetan gure dabenak ixan. Ixen petu ontxetik. Eup!!

ITXASOTIK.—Gure ařantzaliak, lenengo itxasotian, egaluzerik askotxu koxu ebien. Gauř, esan leike, itxasuak utzik dagozala. Ain ařain gitxi porturatuten dabe. Ia emetik auřerantzian ezer egiten bada be.

JAYOTZA.—Aranguren'dař Elixabete Duo'tař Amada'ren emaztiak, euron sendija getu dabe beste gudari mořosko bategaz. Jon, euzkel-ixen politagaz ugutzau dabe. Zorijonak.

GEXORIK.—Bilbao'ko osategi baten osatebakuntza egiten egonda etxeratu da Etxebařia'tař Onori itxas-gixon jatořa. Ia lasteř osatuten zaran.

ARANTZ ETA ONATZ.—Gure adizkide arantzazutařak be egun batzuk Gipuzkoa'ko tontoř ospatsu onetan igaro ondoren, eta gorputzeko nařua eguzki berotasunaren bitařtez morotařen antzera baltzituta, emen aurkitzen dira ařo-ařo. Ongi etoři. Datořen urtian noz, Urbia'ko gaztai kolpetsua jatera? Aita Anasagasti beřmeotař zinduari, neretzako gomutiagatik, eskeřik asko. Aguř.

Egunotan ikeřtu dabe gure Beřmeo ainbat eřijetako eskola neska-mutil eta "excursionistak". Pozik agurtu dabe Pilatos'en (?) eřija. Ongi ibili.

UŘKIDI.

Zortzitik -Zortzirat

DONIBANE-GARAZIN. — Egun berean bi gertakari latzgaři izatu dire Donibane-Garazin: hogoita hamasei urtheko gizon bat erori da goraskotik eta, iduriz kolpe handirik etzuelarik, zenbeit orenen buruan hil; haur ttipi bat ur-hegian zabilalarik leřatu da, urerat joan eta itho. Herioa bethi alha da: gauden beha.

BIRIATUN.—Erauntsi gaichtoak egin ditu eskualde guzietan astelehan ařatsean. Hemen gaindi ere ba. Ondoko egunetan ikusiko dugu zer makhur egin duten. Biriatuko laborari bat ederki unkitua izatu da: ortziak lau behi hil diozka.

APHEZ BEŘI.—Urthe oberatsa du aurthengo hau Baionako elizadiak: jaun Aphezpikuak egin ditu hogoita hamahirur aphez beři. Guzieri, hainitz urthez! Eta lan nik egin dezatela Jainkoaren alhořean, Eskual-Heřia ahantzi gabe!

LANA.—Baiona eta Miařitzeko moldiztegietan lan utzirik egon dire hiruzpalau egunez eta hiri horietako egunkariak ez dire agertu. Erdaraz eginak baitire, ez dugu deusik galdu. Bertzalde beři tzařak ez othe dire bethi aski goiz ikasten?

PILOTA.—Harambilet gaztea igandean arizan da Damestoy chapeldunarekin buruz-buru: aise galdu du. Etzen trempu hoberenean alde batetik, eta bertzetik, Damestoy hori hezur gaichtoskoa da adin hortako pilotari batek chehatzeko! Ez da ahantzi behar Damestoyek leřo - leřo garhaituak dituela Ařayet, St Martin, Atano IV eta jazaři zaizkon guziak. Etzauku iduritzen oraiko pilotarietan badela bat ihardok dezokenik, bere jokoan balinbada. Damurik ez daki bethi trinketerat behar den bezala egonik agertzen!

AŘAINTZA.—Azken egun hauk aski onak izan omen dituzte gure ařaintzaleak. Hobe eta alderdi onak iraun dezotela!

KONTRABANDAN.—Lařagneko eskualdean mugazainek bi gizon mendian kausitu dituzte chichpaz kargatuak mugaz bertzalderat zeozinak. Preso altchatu dituzte. Bekatu ttikiarentzat gaztigu handia...

ETCHEAN. — Ikastegietan urthea bururaturik, etchean ditugu orei ikasle gutiz gehienak. Erdaran hortzez eta haginez arizanik, orai agian Eskuarari emanen dire: arbasoen mintzaira da eta ez da munduan edeřagorik.

HAUR PRODIGOA.

Euskeltzaleen Orratza
Saltzalientzat
Lko. BAT
Saneurri berezia'
ARIETA ITXIZALEA
Legazpi, 10'an. - Urrut. 13.777. - Donostia

Irakurri EUZKADI

Euzkel - Idazti - Al[...]

Benetako amesak

Abeřtzaliak ezagutuko ezpa-gendukez, atzo goxekuak be ezkara-[...] re itxaso-txokotxutik ezkenduke urtengo lozořuan dagozan euzkeldun[...] lozořotik urten dagiela esaten eta abař.

Baña didař egiñaren damurik eztot, didar egite oneik dirala-ta [...] -Idazti-Alde arpide pilotxua batu dirala entzun dot-eta.

Arpide bařiok dirala-ta, "Lauaxeta" adizkidia bere pozik ixango d[...] te dot.

Ondiño bere asko dira lotan dagozanak. Eta gero lenengo idaztiak [...] dagienian, eurok ixango dira ořen beste zarata zetarako erabili ixan [...] esango denak be. "Erosi, eta bakea" diñuenak bere ba-dira. Eta egia [...] da ixan bere. Argitaltzen diran idaztiak pařa-pařa erosi ezkero, ba, [...] biařik ezta ixan be-ta.

Baña gu, txiki-txikitatik abeřtzale garanok, olango ames-agin[...] "eskarmentauta gagoz". Gero egiteko izten dana, gero be egin barik [...] tuten da, ba.

Eta gero erostekotan arpidetu barik geratzen diranakin bere, beste [...] beste jazoko litzake; gero erosteko arpidetu ez, eta erosteko ordua el[...] tenian erosi barik gelditu.

Gure elburuak beste au ixan biař dau, bařiz: geroko begira ego[...] oraintxe berton egin egiteko daguana, ta nasai geratu. Euzkel-idazti-[...] lana ezta txantxetako lana. Euzkerea barik euzko-abeřirik be eztago, [...]

Bai, jauna. Lanari jařaitu egin biar dautsagu. Eři bakotxian arpide [...] bilatzen alegindu biar gara. Euzkel-idaztiak argitaltzeko, euzkel-ira[...] biař dira.

Nik, beintzat euzkerazko idaztiari ta euzkerazko izpařingiai, zo[...] dautset. Eurak irakuřten zaletu nintzanetik ona, euzkerea be eřazag[...] bilt; irakuři be obeto egiten dot, eta idatzi be bai.

Eta zuk be, irakuřle, euzkeraz irakuřten zaletuten ba-zara, zalet[...] uste dozun baño lenago euzkeraz irakuřten ikasiko dozu, ta idazten [...] zeuk gura ba-dozu.

Bai, "Belostikalekua , "Gernikař bat" eta "Ogoñope" olantxe ga[...] oleřkari-antzeko txoriburuak. Eta ¿zer ixango ete-litzake, ludian, ole[...] ezpa-lego? Ezer bere ez. Ni nazan baño obiakaz, baña...

Atzo goxian ames gozo bat
ibili neban buruan,
euzkel-idaztiz bialdu dala
Amerika'ra ontzi bat.

Ango euzkeldunak eskatu dabez
liburu danak eurentzat...
¡Au dok tamala...! liburu bat be
etxuek itxi niretzat...

Eta euzkerea gorengo malara jasota ikusi gura daben batek, be[...] setan asi ezkero, ¿berau baño beste amesik egin ete-leike egin gero?

¡Aupa, ba, mutilak! Lan egin daigün, lan, ia bosteungařen arpidia [...] tortuten dogun.

Eta ik, "Ogoñope", ¿zer darabilk, ortik, Madrid-aldetik? ¿Emen e[...] zer ikusirik ala? Biař bada oř salduko dozak, emen alpeřkerijagaitik [...] etxoezanak. ¡Au dok lotsagařia! Euzkerazko idaztiak saldu eziñik... ¡[...] gařia benetan!

ERLETX[...]

Arpidedun - agiria

... ...'tař ... ... urian ... ...

... ... zenbakian ... ... etxoñan bizi danak, EUZKEL-I[...]

-ALDE bazkunak argitalduko dauzan idaztietariko ijeki bat artuko [...]

eskeintzen dautzu. jasokeran ordainduaz.

Izenpea.

Zuzenbidea:
Euzkel-Idazti-Alde.
Correo-txaidea'n 17'gařena.

Katakumia ta kerex[...]

(Jařaipena)

Bape jaramonik ezkeuntsola egiten ikusita, ixař-nagosijak bařiro be dei-egin eban; eta dei gařatza egin be.

—¡Bazatoze ala etzatoze...!

—Ez, ezkayuezan iñora be...!—erantzun neutson nik—. Amařen atzetik bik zera egingo yuen... Zuek amař zarie, ta gu bi baño ez... Beraz, zirkiñik be etxunagu egingo; ořetarako gauř gogo andirik be etxaukunak eta...

—Tiron neska, ez adorerik galdu... —abots gozoz erantzun eustan—. Amař ixařetatik bat zeuen lagun egingo yunagu ta... Ixař-ařapalari bat geyago ixango dozue... Gero baña, enparau ixařari atxian nun gura ibilten iztekotan...

—Ez, ez ta ez; atxian nun gura ibilten eztautzubegu itxiko... Gura ba-dozue aitz-bařenian ibili bai, baña bestela, zuen atzian gu ezkayuezan. Zuben atzetik triski ta trauski ibilteko gogo gitxi yaukunak... ¡Bazenkijie zelako buruko miña daukodan...!

Eta, azkenengo itzak oguzitian, neure esku bijak bekokira jaso nebazan.

Orduan, ixař gustijak, neskatu gustijak, atxa-bera ařapaladan jatsita elizpera etoři ziran.

Eta euretariko batek, laugařen ixařak, ziařka begiratuta iři ta baře egiñaz esan eustan:

—¡Buruko miña dodanala...? Ori don asmetakua...! Ařapalari ez ixatiařen asmau donan guzuřa don ori ixan be-ta...

Ori esatian iru lau neskatok baře gozua egin eben, "ori don okaran-azuřa, latza ta biribila" esakuna esanaz. Ni ostera, asařatu egin nintzan; neure lagunen aboetatik ořenbeste entzun biařak mindu egin ninduen. Gitxiagorako etzala uste neban...

Eta, bat-batez arpegi ta begi asaře bixijan jařita, laugařen-ixařari agiraka egin neutson.

—Guzuřa diñoala diñon...? Ori don esatekua ostera! Okotzeko bat emoten badonat emon "Eper - labařeta"-raño jaurtingo aut. Buruko miña dodan ala ez, eure esku-bijak bekokiratu egiztazan bai? ta orduantxe ikusiko don; neure bekokiko beruak atzamařak eřeko leukezan...

Orduan, ixil-unia ixan zan; iñortxok ta ezeban itzik egiten. Gerotxuago ixař-nagosijak, bertako ixil unia geldiro-geldiro ausita iři bařez bak[...] tiařen esan eban.

—Buruko min ori kerexak [...] dunae... Bařua gozotu ta buru[...] tzeko, igali gozo ořek jatia [...] etxagon egon be... Beraz ke[...] gayunazan...

Igali gozuaren ixenak, gusti[...] argi jaři ginduzan; gustijok p[...] Neure buruko-miña be, une a[...] gařa'ko landara edo egaztu za[...] go neban... Kerexaren ixenak [...] olakoxe ona egin euskun...

—Gayuna zan ontxe bertan [...] nok abo batez esan gendun.

—Nungo kerexetara juango ba...?—batek itandu eban.

—"Labařondo - goikoa" bas[...] beste batek esan eban—. Kerexa[...] asko yagozan bertan; eta goiz[...] atan be... Beraz, onduen el[...] antxe aurkituko yunaguz. A[...] koetan ibili barik, bertara jua[...] re-aña igali jan dagigunan... Z[...] igo, jan eta kitu...

—¡Edeřto yagon!—geyenok [...] esan gendun—. Baña... bertak[...] nak makilaka artzen ba-gatuz[...]

—Olako gauzarik, arian be [...] jazoko. Zugatzera eldu ta beri[...] re belařijetan kerexa gořijak [...] imiñiko yunaguz bai? ta... or[...] rijonak geure inguruan dantza[...] go yon... Gayunazan ba, ta [...] esan daben lez, bertara juan [...] maikoetan ibili barik gure-aña [...] gigunan eta kitu...

Ori entzunik.

—¡Oi, ori olan ez...!—boska[...] řak eliz-auřeko zugazpetik d[...] eban—. Ori egitia, obena egi[...] Jabiak jakin barik edo berak [...] tabela iñorenik ezer artzia, o[...] la, ez ete dakixue?

Ořenbestegaz danok ixilik... [...] řantzitsu areik, geure bařue[...] -biraka asita oldozkoř jaři g[...]

Alako baten.

—Ori olan dala, bayakiña[...] —amargařen ixařak erantzun [...] Kerexa bat edo bi artzia ba[...] gaiztokeri andija be... Baña ti[...] juatiari itxi dagijogunan bai? [...] jařko zer-edo-zer asmauko [...] "Labařondo-goikua" koakandi[...] xak jateko baimena zelan e[...] lořtuteko alegiñak-alegin e[...] yunaguz...

MAŘA[...]